

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z JĘZYKA ŁEMKOWSKIEGO
POZIOM ROZSZERZONY**

DATA: 23 maja 2018 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 9:00

CZAS PRACY: 180 minut

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 40

**UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia do:

dostosowania
kryteriów oceniania

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 8 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

NOWA FORMUŁA

MOZ-R1_1P-182

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

**Тема 1. На основі даного уривка тексту передстав проблем і порозважай над ним.
Використай тезу і думки автора і однес ся до інчих текстів культури.
Твоя праца повинна чыслити не менше як 300 слів.**

Нестор Репела

Жый так, як я вчу, а не так – як я жыю

Лем, Лемко, Лемковина – то тоты слова, якыма мы і почынаме тоту свою бесіду – го миліст рідности той лемківской – што найперше, а пак юж го миліст жыття того свого, нам, Лемкам – лемківского. Бо выберати ся дагде, ци то дашто робити, то тра знати найперше початок тому, а при tym передвиджувати і конец. Тым путьом то ся ма жыття наше, то-ж си тра го ним міркувати, перемышлювати, як зачати, што знати, кым быти і чым кінчыти. Бо без того не мож ся го добро выкєрувати, бо жыття пережыти – то не поле перейти. Та бо жыття – то річ тяжка і важна, та і діло трудне, а ішы мати ся го ним Чловеком – то ест преокрутна, як важніст, так і необхідніст.

...Чловек го достоїнстві ся ма до свого рода і цілой народності і ма до того од себе штоси в собі, штоси свое, особисте вкладене. Лемко ма го тот свій рід і го того свого рода бесіду вкладену гордіст свого особистого слова ЛЕМ, чым і жые.

І tot Лемко лем з tym словом жыє, бо лем з ним він во гордости Лемка. Та бо то і правда, же лем то ним і гордит ся преокрутні та і прикрашат си ним свою лемківську бесіду, tym словом кровно-народовим – лем. Та бо і лем то з ним заєдно, без него він, як і без хліба, не може ся обыйти і хто бы му лем повіл: *Ей, ты Лемку, не гвар ЛЕМ, дам ти пятку! – O, та ЛЕМ дайте!* – одповіст зараз.

...Ta і през того то слово ЛЕМ і tot нарід Карпато-Русинів Лемками ся почал величати... Та гнес-ден далеко му юж до того родимого краю – Карпат, бо змушений ся мал лишыти го і піти світом, поза граници; з волі Бога і долі немилой осиротил і себе, і рід, і край свій рідний.

...Жыття ріжnyma путями веде человека і на кождым з тых пути обяснює му як ся тра поводити го ним і обмышлювати свій крок. Лем же не кождий человек си того обясняє осьвідомлює і през то жыє надійом по велінню свого жыття; а тото хтіня – веління ся мало коли го миліст обернат. Бо кіт на пецу повіл: – Я жыю надійом – коли позерал на кобасу, што вісіла на трагарі, і мило велял си огоном та мурликал весело. Вшытко має єден конец, а кобаса два, і през tot другій конец, по більшій часті, битым ся ма, бо не знає того, што біда гварит: – *Жый так, як я вчу, а не так – як я жыю.*

Ріжні то з нашым народом ся ма. [...] Єдны нич юж не знают, други не вірят, повідають: – *Што нам юж гнес з того?* А я гварю – же кожды інчы народы мают гонір і любов мают, повагу до свого народа, то і мы, Русины-Лемки, повинни сме своє поважати. Бо хто нас буде поважал і вірил нам, кед мы свое, а tym і себе, не віриме го ся.

Опамятайме ся! Майме си тыж до ся і до свого народа, до його бесіды, до його ЛЕМ – любов, повагу і пошану. Майме гонір!

[Донбас, осін 1998 рока]

Н. Репела, *Жый так, як я вчу, а не так – як я жыю*, [в:] Idem, *Місце при столі*, Крениця-Лігниця 2001, с. 5–6.

Тема 2. Зробіть порівнюючу аналізу і інтерпретацію вершів. Твоя праца повинна числити не менше як 300 слів.

Петро Мурянка
До Краю ненароджених

За ціле життя єм кохал
чого-м николи не зазнал
за ціле життя лелючыл
безлітнім блазном

За ціле життя єм ходил
од Воєнного по Бырлів
ставал зо серцем на Стырку
больом бреміл

Зіля єм зберал під Зелярком
але мі не помогло
(може в мі віри не было
А може Бога)

I з том хворотом одыйду
блаженнем як в Чершли малини
Най здравы будут інчы
серцем німы

[Крениця, 29 січня 2002]

П. Мурянка, *До Краю ненароджених*, [в:] Idem, *До Краю ненароджених*,
Крениця-Лігниця 2012, с. 92.

Богдан Ігор Антонич
Поворот

Пришол єм зас, де вільхи, рибы,
де мята, де вербы, де квіткасты стіны;
і зас цілу чорны скыбы,
припавши перед сонцем на коліна.

Як мати, тепле, ся схилило
надо мном, як над своїм сином.
Спрагу мі буде зас гасила,
як роса квітю, земля уст дітхніњом.

I чорны скыбы ся звиджают,
на плоті, гейбы плахты, вісят хмары.
Ту мене в пелехатым маю
під сонцем і вільхами повивали.

[23 квітня 1935]

Б.І. Антонич, *Поворот*, [в:] Idem, *Зелена Євангелія*, на лемківське перевою П. Мурянка,
Крениця-Лігниця 2009, с. 153.

WYPRACOWANIE

na temat nr

Strona 5 z 8

Tabele wypełnia egzaminator!

interpretacja porównawcza	wypowiedź argumentacyjna	Liczba punktów	Suma	Uzasadnienie przyznania 0 punktów
		A.	0 – 3 – 6 – 9	B.
	A.	0 – 2 – 4 – 6		
	B.	0 – 4 – 8 – 12		
	C.	0 – 2		
	D.	0 – 3 – 6		
	E.	0 – 1 – 2		
	F.	0 – 2 – 4		
	G.	0 – 2 – 4		
	H.	0 – 2 – 4		

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)